

TRIBUNA ARDEALULUI

Organ de afirmare al Românilor din Ungaria

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA:

Kolozsvár—Cluj, Str. Deák Ferenc 36. Telefon: 17-49

O meserie

plătește cât o moșie. Și dintr'o meserie cât de mică, dacă nu curge, tot pică.

Proverbe vechi românești sunt acestea — care durere nu se prea potrivesc zilelelor noastre de azi.

Azi omul cu meșteșug tare cu greu trăiește.

Meseriașul român și cu mai mari greutăți se luptă.

Marea majoritate a clientelei românești a plecat.

Cei rămași stau încă în expectativă și nehotărâți.

Plecăm? Nu plecăm?

Această stare de nesiguranță este păgubitoare pentru toată comunitatea românească.

Și pentru cei nehotărâți, și pentru cei rămași definitiv aci, deopotrivă.

Cel nehotărât stă și nu face nimic, nu produce, nu lucrează, consumă. Cel hotărât de a sta locului și de a-și îndeplini aci misiunea de român — ar munci, dar n'are pentru cine.

Și iată, așa — într'o frământare sufletească — se irosește fără rost energia românească de care avem atâta nevoie.

Acci — care cheltuiesc din propriu — fac cheltuieli de consumație redusă, dar mă întreb — ce face, ce poate face meseriașul, care cu munca lui zilnică își câștigă pâinea de toate zilele?

Neajutat de nimeni, fără cea mai mică comandă — stă cu prăvălia lui deschisă toată ziua. Venitul nici nu curge nici nu pică!

Familia cele pâine, chiria, impozitul trebuie plătit. De unde? Când lumea stă înghețată!

Amar ni-se plânge un meseriaș român de toate aceste neajunsuri. Nu iscălește; vrea să rămână în anonimat.

„Nu vreau să credeți, că Vă implor mila“ — spune în rândurile sale.

Câtă nobleță de suflet, câtă gingășie — la un meseriaș român!

Scumpe frate necunoscut — mă descopăr în fața rândurilor tale!

Și ce spune în epistola lui fratele nostru meseriaș?

„Am fost părăsiți de majoritatea clientelei noastre românești. Și faptul acesta este cu atât mai trist, deoarece chiar românii rămași la Cluj le lipsește complet, — cel puțin așa se vede — iubirea de aproapele român.“

Și spune mai departe: „Ar trebui să fie sprijiniți meseriașii români — de către români, deoarece meseriașii români din Cluj — după cum va-ți putut convinge, sunt mai buni în meșteșugul lor, decât mulți meseriași de altă naționalitate. Acest lucru se poate înlăptui însă cu mari greutăți...“

Și în continuare ni-se aplică din partea meseriașului nostru o lecție pe care — să recunoaștem — o merităm cu toții, când spune, că „în majoritatea românilor lipsește conștiința chemării lor“.

Rândurile aceste trebuie să le încreștăm adânc în memoria noastră — fiindcă cuprind un mare adevăr, o constatare dureroasă — care conștient și în grabă trebuie remediată.

Și aci, ca în multe altele, trebuie să încetăm odată cu tembelismul trecutului apropiat. Banul — puțin cât ne-a mai rămas în pungă — să-l cruțăm și dacă

Vineri dimineață la Brennero

Führerul și Ducele au avut o lungă întrevedere

— **Presa mondială acordă o importanță hotărâtoare conversației dintre cei doi conducători**

Abea a trecut o săptămână dela darea în vileag a acordului tripartit dela Berlin, un nou eveniment de importanță tot atât de covârșitoare este anunțat de agențiile de presă. Este vorba de întâlnirea dela Brennero dintre Führer și Duce, care deși putea fi prevăzută în urma ultimelor evenimente externe, s'a produs totuși pe neașteptate.

Experiența trecutului ne-a învățat că oridecâte ori cei doi conducători ai axei își dau întâlnire, evenimente de importanță capitală pentru soarta popoarelor sunt în pregătire. Nimic

nu ne îndreptățește să credem că întâlnirea de azi ar putea constitui o excepție.

Desigur chestiuni hotărâtoare au făcut ca cei doi conducători să-și dea din nou întâlnire la granița țării lor. Deciziile ce se vor lua, vor fi de bună seamă tot atât de hotărâtoare.

Pentru cei superstițioși adaugăm doar atât că publicarea acordului dela Berlin cât și recenta întâlnire dela Brennero s'au produs Vinerea, zi care a jucat un rol predestinat în istoria ultimilor ani, atât de bogată în evenimente

alpini, apoi s'au urcat în trenul special italian. Aci în vagonul salon al Ducelui au început la ora 11.10 conversațiile, în prezența dlui von Ribbentrop și contele Ciano.

Tot timpul în văzduh zburau avioanele, cari făceau de pază.

D. Serrano Sunner va sta până Sâmbătă la Roma

ROMA 4. (MTI.) — D. Serrano Sunner, ministrul de interne al Spaniei și-a terminat misiunea pe care a avut-o la Roma. Cu toate acestea el va mai sta câteva zile în Italia, probabil până Sâmbătă. Deși alte convorbiri oficiale și recepții nu figurează în program, s'ar putea întâmpla ca ministrul de interne spaniol să aibe încă câteva schimburi de vederi cu contele Ciano.

Prelungirea vizitei nu are însă nici un substrat politic.

Președintele Roosevelt va vorbi la radio despre înarmare

WASHINGTON 4. (DNB.) — În ziua de 12 Octomvrie președintele Roosevelt va vorbi la microfon în legătură cu problema înarmărilor. Discursul președintelui va fi transmis și de posturile pe undă scurtă din America de sud.

Primul batalion de vânători parașutiști americani

WASHINGTON 4. (DNB.) — Ministerul de război a comunicat înființarea primului batalion de vânători parașutiști americani. Batalionul se compune din 500 de voluntari și își are garnizoana în statul Georgia.

Desbaterile Camerei

BUDAPESTA, 4. (MTI.) — Camera deputaților a ținut ședință Vineri înainte de masă sub președinția vice-președintelui Szinyei-Marse Jenő. Ministrul de justiție Radocsay László a depus proiectul de lege pentru reglementarea plăților ungaro-germane și convenției de extradare dintre Ungaria și Germania.

Adunarea a adoptat apoi fără discuție proiectul de încorporare a Ardealului și proiectul reprezentării capilor cultelor creștine în parlament. Proiectele au fost trimise spre discutare Senatulului

Viitoarea ședință a Camerei a fost convocată pe Luni 7 Octomvrie la orele 10.

După cum se afirmă primirea solemnă a deputaților ardeleni în Cameră se va face în ședința de Joi 10 Octomvrie.

Intâlnirea dintre Duce și Führer

BRENNERO 4. (MTI.) — Führerul Hitler și Ducele Mussolini s'au întâlnit Vineri înainte de masă la ora 11 la Brennero, având o întrevedere îndelungată. Trenul special al Führerului a sosit cu exactitate matematică la ora 10 în gara de frontieră Brennero. În timp ce trenul oprea în fața peronului, muzica militară a intonat imnurile celor două țări amice.

Pe peron Führerul era așteptat de Duce. Primul a descins din tren Führerul, întâmpinat și salutat cu căldură de Duce. Au descins apoi membrii suitei, cei doi miniștrii de externe salutându-se în mod cordial.

Führerul și Ducele au trecut în revistă compania de vânători alpini înșirată pe peron, s'au urcat apoi în trenul special italian. În vagonul salon al Ducelui a început întrevederea celor doi șefi de stat, în prezența miniștrilor de externe.

În suita Führerului se aflau dnii: Dino Alfieri, ambasadorul Italiei la Berlin, mareșalul Keitel, Dietrich șeful reșei Reichului, Turmann reichsleiter și aghiotanții Führerului.

Ducele a fost însoțit în călătorie de d. Mackensen, ambasadorul Germaniei la Roma, generalul comandant Naccini, șeful de cabinet Sebastiano și de șeful de cabinet al ministrului externe Ciano.

Cum a decurs întrevederea dela Brennero

BRENNERO 4. — Agenția „Stefani“ comunică următoarele amănunte în legătură cu întâlnirea dintre Duce și Führer.

— Contele Ciano a sosit la ora 8 dimineața cu un tren special în gara Brennero, peronul căreia a fost frumos împodobită cu drapelul italian și germane, flori și cu plante sudice. În societatea ministrului de externe italian se afla d. von Mackensen, ambasadorul Germaniei la Roma. La ora 10.30 și-a făcut intrarea în gară trenul blindat al Ducelui, care a fost întâmpinat de contele Ciano în prezența ambasadorului

german și a notabilităților locale. Ducele și contele Ciano, în mijlocul aclamațiilor însuflețite ale cămășilor negre din regiune, au trecut în revistă compania de onoare, s'au retras apoi continuând conversația cu d. von Mackensen.

La ora 11 fix a oprit în fața peronului trenul blindat, care aducea pe Führerul Germaniei. Intâlnirea dintre cei doi șefi de stat a fost extrem de cordială. După o strângere de mână îndelungată, s'au salutat cu brațul ridicat. După ce au salutat pe cei doi miniștrii de externe, Führerul și Ducele au trecut în revistă compania de vânători

— să știm ceti și atunci pașii noștri se vor îndrepta către pragul casei meseriașului român, care ne așteaptă și ne întinde produsul minunat al mâinilor lui — spre mulțumirea noastră. Să sprijinim meseriașii noștri — fiindcă o merită, iar pentru noi este o datorie românească elementară sprijinirea lor.

Sper, că ne-am trezit.
Și dacă Dumnezeu ne-a deschis ochii

Tribuna Ardealului

Director, editor responsabil:
Prof. Dr. EMIL HAȚIEGANU

Redactor responsabil:
GH. V. GIURGIU

este singurul ziar românesc ce apare pe teritoriul Ardealului alipit la Ungaria, este singura tribună de afirmare a drepturilor și doleanțelor românilor de sub stăpânirea maghiară. Este datoria fiecărui român ardelean să se aboneze, să citească și să răspândească.

Tribuna Ardealului

Abonamentele, publicațiunile și inserările se primesc la Administrația ziarului în Str. Francisc Deák 36.

Costul abonamentului:

Pentru țărani 15 pengö (450 lei) anual, 8 pengö (240 lei) pe jumătate de an, 4 pengö (120 lei) pe 1/4 de an și 1.50 pengö (45 lei) pe lună. Pentru preoți, învățători și funcționari, 25 pengö (750 lei) pe an, 13 pengö (390 lei) pe 1/2 an, 7 pengö (210 lei) pe 1/4 de an și 2.25 pengö (70 lei) lunar.

Abonamentul general 30 pengö (900 lei) anual.

Pentru bănci, instituții și abonamentele de sprijin 50 pengö (1500 lei) anual. Abonamentele în streinătate 40 pengö (1200 lei).

Tariful inseratelor:

Publicațiuni 15 filleri (4.50 lei) m/m pe 1 coloană. Anunțuri 10 filleri (3 lei) cm². Mica publicitate 5 filleri (1.50 lei) cuvântul, cu caractere grase 10 filleri (3 lei) cuvântul.

LONDRA. Majszi, ambasadorul Sovietelor la Londra s'a prezentat Joi după masă la Foreign Office unde a avut o lungă întrevvedere cu d. Butler, subsecretar de stat al afacerilor streine.

II.

Primul cuvânt al redacției către public începe astfel (transcriem cu ortografia curentă): „Când atâtea interese din zi în zi mai nouă răsar pe câmpul vieții poporului român, când fibrele în corpul amorțit par că vor să înceapă a pulsa mai repede, și o tină roșată surizândă i-se revarsă pe palida-i față, — a mai rămânea, a mai întârzia era cu neputință.”

„Noi pășim acum pe-o cărare, pe care alții fii mai favoriți ai fortunei demult cu pietate ne-au prevenit; și simțim afund, cât ne-ar fi de critică starea, când orbiți de-o presumțiune neiertată, cugetul ne-ar fi a ne măsura puterile cu acei mult pățiți și încununați atleți. Nu, ci deviza pavezii noastre este pacea, unirea minților și a inimilor, bunul înțeles între frații de un sânge și o limbă. Cu astă formă de intențiuni e cu neputință a deștepta invidia, gelozia.”

„Credem, că mai lat e câmpul cultivării românești, decât să nu afle și cel mai târziu venit loc îndestul spre a-și încerca puzterile, fără de-a strămtora pe vechii coloni. Credem, că și după noi ca și după cei mai-nainte-ne, încă se va putea zice: *secerișul e mult, dar lucrătorii puțini*.”

Cuvinte într'adevăr pline de entuziasm și de înțelegere adâncă pentru o cauză atât de nobilă! Esența programului se cuprinde însă și mai lămurit în această frază dintr'un pasagiu următor (ortografia originală): „*Anoștra stă mânducotore ce nu va apune de în ochii-noștri, va fi formarea minții și a inimii în poporului romanu*.”

În continuare redactorii promet un organ „cu tot ce poate să deștepte interes pentru român: istorie, literatură, limbă, religie, filosofie, morală, economie și alte ase-

INDUSTRIE — COMERT — FINANȚE

● nouă fabrică de aluminiu în Ungaria

Societatea Anonimă Ungară pentru Minele de Bauxit a făcut investiții de 45 milioane P. pentru dezvoltarea producției de aluminiu.

Societatea exploatează bauxitul necesar fabricării aluminiului din minele ce se află în județele Veszprém și Zala. O nouă uzină va fi construită în comuna Ajka, care va putea produce 10.000 de tone de aluminiu. Uzina aceasta va avea la dispoziție forțe motrice evaluate la 250.000.000 kw. pe an.

Camera de Agricultură de peșt Dunăre cere moratoriu

Camera de Agricultură din regiunea de peste Dunăre în urma hotărârilor luate cu ocazia adunărilor generale recente a înaintat guvernului prin Uniunea Camerelor de Agricultură o petiție cerând un moratoriu pentru toate datoriile agricultorilor la Bănci sau la marile întreprinderi industriale, anterioare datei de 1 Iulie 1940. Deasemenea s'a cerut acest moratoriu și pentru restanțele de impozite.

Camera propune ca toate acestea datorii să fie achitate cu începere de 1 Octombrie 1941 în 3 rate anuale. Adresându-se celorlalte Camere, le roagă să adere la cererea de moratoriu.

Recolta viticolă din Ardeal este catastrofală

Însărcinat de către ministerul agriculturii, dr. Nyiri Carol, consilier ministerial a vizitat toate regiunile de viticole din teritoriile ardelenice alipite Ungariei, constatând că recolta de struguri a anului este tot atât de catastrofală cât și recolta din Ungaria, astfel că populația din Ardeal va avea nevoie de importante cantități de vin în cursul acestui an.

Cereri și oferte de mărfuri din Ardeal

Numeroase firme și numeroși negustori în Ardeal s'au adresat Camerei de Comerț și Agricultură din Budapesta cu diferite cereri și oferte de mărfuri. Camera de Co-

merț comunică firmelor din capitală că toți cei ce se interesează de legături comerciale cu Ardealul să se adreseze Biroului de export al Camerei din Alkotmány-u. 8, etajul II, referindu-se la numerele de mai jos.

Cereri de mărfuri

CLUJ (20.110): Glicerină, carbonați de magneziu, carbonați de calciu, parafină, stearină, tuburi de cremă de dinți, vopsea de aniline, ceară, produse de parfumerie.

DEJ (20.183): Fierărie și mărunțișuri.

CRASNA (20.886): Mărfuri de fierărie și coloniale.

GERLA (20.888): Ciorăpărie, fire de mătase, flohr mercerizate, bumbac și lână.

CLUJ (20.192): Articole de papetărie, cărți postale ilustrate, caiete școlare. Sub nr. (20.309): Ciorăpărie, jerseuri, mănuși de lână, dantelă, bumbac, fire de lână și alte mărunțișuri. Sub nr. 20.441: Stofe de lână și de bumbac, mătăsuri, puplin, zefiri, pânze, catifea, etc.

SATU-MARE (nr. 20.313): Articole de papetărie Sighet (nr. 20.315): Arpacas, bombonărie, baterii de lămpi electrice. (nr. 20.437): Sfoară, ulei, de mașini, hârtie de împachetat, oxigen, carbid, ciment, mucava, clei, lămpi de buzunar electrice și mătură.

ORADEA (nr. 20.321): Placaj, articole de mobile, ciorapi de mătase, jerseuri și alte mărunțișuri, (nr. 20.449): Cașcaval.

GERLA (nr. 20.444): Materii prime pentru fabricarea periiilor.

REGHIN (nr. 20.360): Cuțitase și bricuri, SATU-MARE (nr. 20.430): Pălării și articole pentru industria de pielării, covoare draperii.

MG.-MUREȘ (nr. 20.451): Seminte de trifoi.

SIGHET (nr. 20.531): Textile și pământ de buda.

GERLA (nr. 20.450): Fire de lână și de bumbac pentru fabricarea covoarelor.

Oferte de mărfuri

CLUJ (nr. 20.109): Alabastru, vopsele de pământ, nisip de cvart, gips, occer.

DEJ (nr. 20.296): Cârpe.

RETEAG (nr. 20.312): Ceară de stup.

SĂTMAR (nr. 20.416): Mărfuri de fier presat, ace cu gămălie, cărucioare de copii, mobile de copii și alte jucării.

Aprovizionarea Ardealului de Nord cu mărfuri se face în mod normal

CLUJ 4. — Cercurile competente au primit informații, că primul transport de mărfuri din Ungaria pentru aprovizionarea Ardealului a fost expedit.

Administrația militară, în deplin acord cu Comisariatul prețurilor și cu Oficiul comerțului extern, s'a îngrijit ca zilele acestea să sosească 10 vagoane de mărfuri la Cluj, trimise pentru a determina astfel, reducerea prețurilor extrem de urcate din Ardeal și armonizarea lor cu prețurile din restul țării.

Între altele, vor sosi la Cluj, următoarele articole: malz, imprimate, țevi de sobe, hârtie, articole electrice, cafea, șocolată, ardei, cue, țevi metalice, căzi de bae, surogate de cafea, mașini de scris, stofe, articole de bazare, mașini de cusut, recuzite școlare, articole de cauciuc, piese de mașini, articole de fier, acumulatori, biciclete, vată, articole de pielărie, medicamente etc.

În curând vor sosi și alte articole, necesare pentru aprovizionarea Clujului.

In atențiunea abonaților la telefon

Oficiul Postal C. I aduce la cunoștința publicului următoarele:

„Abonații la telefon sunt rugați să anunțe, în scris, la Centrala Telefoanelor până la 12 l. crt., dacă Societatea de Telefoane „Morgan” sau trupele române au ridicat sub orice pretext, aparate telefonice sau accesorii, respective instalații telefonice.

Ar fi de dorit ca această comunicare să fie vizată de doi martori.

Toți abonații cari doresc să-și mențină telefonul și pe mai departe sau renunță la abonament, să anunțe aceasta în scris. Deasemenea vor fi anunțate și oficioase de înainte de masă, la Poliția rate telefonice.”

LONDRA. O comunicare făcută de Foreign Office anunță, că d. Halifax va fi numit președinte al Camerei lorzilor în locul lordului Caldecote, care a fost ministru de justiție. Lordul Halifax va fi secundat în noua sa funcțiune de lordul Shnell, vice-președintele Camerei Lorzilor.

Inceputuri ale ziaristiceii românești în Ardeal

de: † AL. LUPEANU-MELIN

menea, în dizertațiuni, bibliografii, notițe, idei, biografii, fragment... în scurt, tot ce ar putea cu un pas cât de mic a ne apropia de scopul ce ne-am preficit.”

Interesant este — și aici se văd adevăratele preocupări ale lui Cipariu, — că deja în această „programă” se anunță și apariția „Arhivului”, făgăduit ca supliment dela 1 Mart, înfăptuit însă, din cauza evenimentelor, abia peste 20 de ani, când „Organul” se stinsese demult. În taințele suflatului său Cipariu avea mai mult o revistă literară, cu preocupări lincvistice în prima linie, pe cari le și afișează în nr. 4 din „Organul” însuși. „Primariul redactor al acestei gazete, încă dela întâiul cuget de-a întemeia aci un organ de publicitate își luă de principii acestea două: *litere latine și limbă cât s'ar putea mai curată*...”

„A scrie dar o limbă cât se poate după împrejurări mai curată; a reînsufleți moartele, uitatele, părăsitele forme, însemnări și cuvinte; a lăpăda slovenismii etc., și în locul lor a reintroduce termini luați, când alte fântâni ne vor lipsi, din dialectele române; a le întogmi după formele și exemplele ce ne înfățișează structura limbii, iar nu după ușurătatea buzelor, plăcutul urechilor, — acestea ne sunt propusul, scopul și principiile din partea limbei.”

Iată deci, că Timotei Cipariu se prezintă mai mult decât un simplu cronicar al întâmplărilor din lume și din țară; el pășește chiar dela început ca om format și cu prin-

cipii bine rumegate și deplin statornicite, pe cari, pentru a le dovedi și susținea, are arsenale întregi de argumente, pe cari le va și desfășura în lungi tratate, ajunse celebre pentru timpurile sale.

Toate puterile lui Cipariu se concentrează în a cultiva, după principiile lui firește „*această dulce limbă, căreia se închină părinții noștri ca unui ideal sfânt și în-suflețitor, tezaur ce ne-a rămas dela ei ereditate neînstrăinată și necomună cu alții, și care ca un fir roșu singur e în stare a conduce prin toate labirintele întunecate ale acestui popor antic*.”

Din „programa” fozii lui Cipariu mai fixăm două momente: Prețul abonamentului e stabilit la 2 floreni pentru o jumătate de an, sau 6 franci, și că „Organul” se poate abona și la București și la Iași, prin „inclitele Agenții imperiale” și prin alți binevoitori protopopi, profesori, redactori. Cipariu scotea deci o gazetă pentru toată suflarea românească înțelegătoare, la sprijinul căreia și conta desigur.

„Organul” cuprinde astfel scurte informațiuni în stil telegrafic, din toate țările Europei, uneori și din alte continente, având rubrică statornică pentru literatură și, dela nr. 5 încolo un supliment cu dizertații mai întinse, tratate istorice originale, ori traduceri. Varietatea și bogăția știrilor este bătătoare la ochi; sistemul este superior chiar și celor mai pretențioase ziare românești de astăzi. Partea de greutate sunt, de-

sigur articolele întitulate „Principia de limba și scriptura”, cari se succed cu regularitate vrednică de tânărul savant, care era „primarul redactor”.

Un episod interesant se ivește chiar după nr. 2 al „Organului”. Mulți dintre cărturarii de atunci ai Blajului nu văd cu ochi bun gazeta lui Cipariu. Faptul este că primul număr din „Organul” a deșteptat o mulțime de critici și zeflemele, chiar din partea colegilor blăjeni față redactorului. Astfel că Cipariu se simte îndreptățit să răspundă în acelaș fel, plasând o usturătoare satiră la adresa criticilor înăcrice ce i-se făcuseră. În „Critica și Redactorii” din nr. 2 sunt luați la vale acei „bătrâni și tineri”, cari sunt obișnuiți cu timpul „când toată lumea daluia, dela buchier la doctor de Teologie, toată lumea siastara și schuschuia, când tot formaluia, conscribaluia; nici mai auziai alta decât pincelusch, clericusch, canonicusch, cu câte un vicarüşch, notarüşch, apoi formalitasch, qualitasch, gravitasch; tot usch și asch...”

Asemenea ponoase, desigur adevărate și usturătoare peste măsură, dau prilej ca cei vizați și cu musca pe căciulă să iasă din tufă și să adreseze redacției o scrisoare colosal de gravă și de oficială, pe care o încep astfel: „Înțelegând noi dela șerbitorilor unor Domni Profesori blăjeni, că va să iasă din Blaj Gazetă Românească, neștiind nimica despre lucru și cugetând a fi vorba șerbitorilor numai glumă, nu știurăm oare bucura-ne-vom au îndoi-ne-vom despre lucrul auzit, dacă dupăce noi înșine am văzut cu ochii noștrii gazeta din Blaj „Organul Luminării” numită, despre care dela șerbitori întâi am fost auzit, că de un lucru frumos a luminării...”

Bombardarea Angliei continuă

Aviația germană a atacat cu succes aeroporturi, porturi maritime și instalații industriale

**Deasupra Londrei au fost aruncate 150.000 kgr. de bombe
Un tren militar distrus de explozii**

BERLIN 4. (MTI.) — Agenția telegrafică germană anunță:

Forțele aviatice germane, dela începutul atacurilor noastre de retorziune, au dat 25 de comunicate despre atacurile aeriene neîntrerupte, îndreptate împotriva Angliei. Comunicatul oficial de Joi accentuează succesele atacurilor îndreptate împotriva aeroporturilor și porturilor maritime engleze. Efectele bombardării aerodromurilor înlesnesc executarea atacurilor împotriva porturilor maritime. Activitatea aviației de vânătoare engleză s'a dovedit, în cursul zilei de Joi, extrem de slabă și, astfel, avioanele germane au ajuns aproape fără rezistență deasupra porturilor engleze, situate pe coastele sudice și apusene. Pe un aerodrom, avioanele germane, prin picajurile îndrăznețe, au aruncat numeroase bombe, dela abia 100 de metri înălțime. Prin bombardarea hangarelor, au fost distruse multe avioane engleze, iar altele care se găseau, gata de plecare, pe terenurile de aterizare, au fost atacate cu mitralierele. Bombardarea porturilor engleze s'a soldat, de asemenea, cu deplin succes. Portul situat în partea nordică a golfului îngust de lângă canalul Bristol, unde sunt instalate cele mai importante rafinării petrolifere și uzinele de fer și de oțel ale Angliei, a fost bombardat cu vehemență. În acest oraș, important din punct de vedere al industriei de război, au fost nimerite în plin, de bombe grele germane, instalațiunile fabricilor, depozite de rezervoare de ulei. Peste tot s'au incendii puternice. Câteva rezervoare au explodat chiar în decursul zilei. Portul maritim al orașului Southampton, situat în apropierea de Portul Bristol, a fost bombardat cu succes.

BOMBE ARUNCATE DEASUPRA LONDREI.

În cursul zilei de Joi, au fost aruncate deasupra Londrei, peste 150.000 kgr. de bombe. Un tren militar a fost distrus de explozii.

tele celor 25—30 vagoane aruncate în aer, au dat o îngrozitoare priveliște a distrugerii.

In fară de aceasta, avioanele de bombardament germane au atacat, Joi cu cea mai mare vehemență, numeroase orașe situate în apropierea coastelor din Anglia de Sud-Est, distrugând importante instalațiuni de aprovizionare. Efectele dezastruoase ale bombardamentelor au fost observate cu precizie.

SCUFUNDAREA JACHTULUI „SAPPHA“.

LONDRA 4. (DNB.) — Amiralitatea britanică anunță cu regret, că yachtul „Sappha“ s'a scufundat. E verosimil că acest yacht s'a atins de o mină așezată de inamic. Capacitatea vasului a fost de 327 tone, yachtul „Sappha“ a fost construit cu câțiva ani înainte de război.

PROTEST SUEDEZ LA LONDRA

STOCKHOLM 4. (DNB.) — Bombele care au fost aruncate asupra localității Malmö, au fost recunoscute de specialiștii suedezi ca fiind de fabricație engleză. În consecință ministerul de externe suedez a îndrumat pe reprezentantul său diplomatic dela Londra să protesteze energic pe lângă guvernul britanic împotriva bombardării de către avioanele engleze a teritoriilor suedeze. Ministrul suedez a fost îndrumat să ceară luarea ed. măsurii ca asemenea cazuri să nu se mai întâmple și să pretindă despăgubiri pentru pagubele cauzate de bombele britanice.

Avioane de vânătoare britanice distruse pe câmp

BERLIN 4. (DNB.) — După informațiunile primite, câteva avioane de bombardament germane au atacat prin surprindere un aerodrom din centrul Angliei. Bombele au distrus mai multe avioane de vânătoare britanice ce se aflau pe câmp.

1000 evrei refugiați din Viena au fost aduși la granița româno-jugoslavă

BERLIN 4. (MTI.) — Din Kladova, granița româno-jugoslavă se anunță că au fost aduși la granița de două săptămâni în urmă un grup de 1000 de refugiați evrei. Acest grup a fost primit de autoritățile române și va fi repatriat în România. Refugiații dintre ei sunt în număr de 1200 de persoane.

În apropierea graniței româno-jugoslavă, au fost găsiți și alți refugiați evrei. Refugiații au fost aduși la granița de două săptămâni în urmă. Refugiații au fost aduși la granița de două săptămâni în urmă.

Știri din România

Corneliu Zelea Codreanu și camarazii lui au fost uciși din ordinul lui Armand Călinescu

— Mărturisirile maiorului Dinulescu, comandantul detașamentului de călăi —

BUCUREȘTI, 4. (DNB.) — Corespondentul agenției DNB. transmite din capitala României următoarele informațiuni:

Horia Sima, conducătorul mișcării legionare, a ordonat cercetarea tuturor crimelor comise împotriva membrilor Gărzii de Fier. Cu ancheta a fost însărcinat preotul Lumitrescu-Borșa, vechiu membru al mișcării legionare.

Printre autorii morali ai crimelor se află și maiorul Dinulescu din jandarmerie care a fost arestat și în cursul interogatorului a făcut mărturisiri complete, făcând lumină deplină asupra crimelor odioase săvârșite împotriva legionarilor.

Mayorul Dinulescu a declarat că într'una din zile a fost chemat la primul ministru Armand Călinescu, unde se afla și generalul Benghliu, comandantul jandarmeriei. Primul ministru i-a comunicat că din interese superioare de stat va trebui să extermine pe Zelea Codreanu și pe 13 camarazi legionari ai săi și că aceasta este și dorința Regelui. Generalul Benghliu a confirmat

afirmațiile primului ministru și a dat ordin de executare.

În ziua de 29 Noemvrie Zelea Codreanu și cei 13 camarazi ai săi deținuți până atunci în penitenciarul din Râmnicul-Sărat, au fost aruncați în autocarele poliției. În spatele fiecărui legionar se afla câte un jandarm, care la semnalul dat de maiorul Dinulescu cu un felinar, au aruncat o curea în gâtul deținuților pe care au strâns-o până aceștia au murit sufocați. Crima s'a întâmplat în zorii zilei pe șoseaua dintre București—Ploiești. Pe la orele 4 dimineața autocarele au sosit în curtea închisorii Jilava, unde în prealabil a fost săpată o groapă mare. Cadavrele au fost aruncate în groapă, după ce jandarmii au tras în ele mai multe focuri de armă. Peste câteva zile cadavrele au fost desgropate și duse într'un loc părăsit din afară de fortificații, unde au fost îngropate din nou, după ce s'au turnat asupra lor douăzeci de sticle de acid sulfuric.

Pentru această ispravă fiecare jandarm a primit suma de 20,000 lei.

MINISTRUL ANGLIEI VA FI RECHEMAT.

BUCUREȘTI 4. (MTI.) — Sir Reginald Hoare, ministrul Angliei la București, a remis ministrului de externe protestul guvernului britanic împotriva arestării supușilor englezi care au fost angajați în regiunile petrolifere, precum și împotriva tratamentului aplicat acestora de poliștii legionari. În răspunsul său, ministrul de externe al României a accentuat, că protestul Angliei nu este justificat, deoarece, din cercetările de până acuma, s'a dovedit că însuși Sir Hoare are o parte activă în pregătirea planurilor de distrugere și deci, și dsa este răspunzător de cele întâmplate. Pentru aceste motive, răspunsul României este că ministrul Angliei poate să ceară cel mult rechemarea dsale, pentru a nu risca înrăutățirea relațiilor normale care există între Anglia și România.

FARMACIILE NU POT FI INCHIRIATE LA EVREI

BUCUREȘTI, 4. (MTI.) — Ministerul sătătății a dispus ca pe viitor nici o farmacie să nu poată fi închiriată la evrei. Farmaciile care sunt prezent conduse de evrei vor trebui lichidate în decurs de o lună.

RECOLTA DE FRUCTE A ROMÂNIEI ESTE SLABĂ

BUCUREȘTI, 4. (MTI.) — Din raporturile sosite la ministerul agriculturii rezultă, că anul acesta recolta de fructe a fost extrem de slabă, totalul recoltei cifrându-se la abia 32.000 de vagoane. Prin cedarea Basarabiei și Ardealului de Nord, România a pierdut trei centre fructifere importante, între acestea fiind și regiunile Baia Mare și Bistrița, cedate Ungariei.

O LĂMURIRE A GUVERNULUI ROMÂN IN LEGĂTURĂ CU ARESTAREA CETĂȚENILOR ENGLEZI.

BUCUREȘTI, 4. (DNB.) — În legătură cu svonurile răspândite în streinătate, cari pretind că în România au fost arestați mai mulți cetățeni englezi și că aceștia ar fi rău tratați, cercurile oficiale românești precizează că asupra supușilor englezi arestați s'au găsit dovezi din care reiese, că aceștia s'au dat la acte de sabotaj. Ministrul de justiție se ocupă personal de anchetarea cazului. Consulul general britanic poate cerceta pe cei arestați și se poate convinge de tratamentul care li se aplică.

EUGEN TITEANU A DELAPIDAT 16 MILIOANE LEI

BUCUREȘTI, 4. (MTI.) — Judecătorul de instrucție a continuat audierea lui Eugen Titeanu, fostul ministru al presei și propagandei. La sfârșitul interogatorului s'a emis mandat de arestare împotriva lui. Eugen Titeanu este acuzat că a delapidat suma de 16 milioane lei din averea statului.

SUSPENDAREA ZIARULUI „BRASSOI LAPOK“

BUCUREȘTI, 4. (MTI.) — Apariția ziarului „Brasoi Lapok“ ce apare în limba maghiară la Brașov, a fost suspendat.

O statistică germană a bombardamentelor britanice

BERLIN 4. (DNB.) — După calculul cercurilor competente germane, în cursul celor 1971 de atacuri aeriene pe care le-au dat englezii dela 1 până la 30 Septemvrie 1940, au fost aruncate în total cca. 7542 bombe. În 48% din cazuri bombardamentele au fost fără rezultat, bombele căzând pe terenuri vi-rane, iar în 50.4% din cazuri au fost atinse obiective civile, școale, biserici, spitale, colnii muncitorești etc. Reprezentantii presei streine au avut adeseori prilejul să se convingă la Berlin, Hamburg, Hanovra și în Germania de Vest, de zădărnicia atacurilor nocturne îndreptate împotriva Reichului. Aceasta reiese și din faptul, că numai 1.6% din bombele aruncate de englezi, au atins obiective militare.

Anglia acordă un împrumut de 1 milion de lire mareșalului Ciang-Kai-Sek

ROMA 4. (MTI.) — O informație londoneză primită de „Giornale d'Italia“ prin New-York, anunță, că guvernul englez în urma evenimentelor recente, a hotărât să înceapă o largă colaborare cu guvernul din Ciung-King. Londra va pune la dispoziția mareșalului Ciang-Kai-Sek un împrumut de 1 milion lire sterline. În cursul zilei va pleca la Ciung-King o comisie mixtă, economico-militară.